

Міністерство освіти і науки України
Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Національний університет "Острозька академія"
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет

*Присвячується 15-річчю художньо-
педагогічного факультету*

**«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-
методичної конференції*

18-20 травня 2006 року

Рівне – 2006

ББК 74.58+8840
УДК 379.82

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

Редакційна колегія:

Руслан Постолюський – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробйов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 11 від 30.06.2006 р.)

ISBN 966-7631-96-1

©Рівненський державний гуманітарний університет

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА МОЛОДІ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ

Всесвітній економічний форум у Давосі (січень 2006 р.) визначив рейтинг конкурентоспроможності 117 країн світу. Критерії оцінки засновані на об'єктивних статистичних показниках та експертних оцінках більш ніж 11 тисяч керівників світового бізнесу. Надзвичайно вагомим є те, що питома вага економічних показників у визначенні рейтингу конкурентоспроможності країни складає близько 25%, факторів технологічного розвитку та інноваційності – 50%. Частка факторів, пов'язаних із якістю суспільних та державних інституцій, дорівнює 25%. Порівняно із минулим роком рейтинг України підвищився: вона перемістилася з 86 на 84 місце, однак потрібно зауважити, що і кількість країн у рейтингу збільшилася із 104 до 117. Експерти зазначають, що де-факто Україна продовжує втрачати рейтинг конкурентоспроможності, і найбільш сильно на це впливає соціальна складова [2;3].

До соціальної складової рейтингу входять показники індексу людського розвитку (продовжуваність майбутнього життя при народженні; показник грамотності дорослого населення для країн, що розвиваються; валового охоплення всіма видами навчання; душева величина ВВП за паритетами купівельної спроможності), політичні свободи, незалежність судової влади, наявність і механізми вирішення національних проблем тощо.

Серед пріоритетів конкурентоспроможності Євросоюзу визначено високу соціальну інклюзивність суспільства, тобто активне залучення до вирішення його нагальних проблем таких категорій, як мовні меншини, люди похилого віку, інваліди, молодь. Іншими словами, конкурентоспроможною наша країна може стати тільки за умови активізації так званого соціального маргінесу. Для успішного здійснення складних і часто непопулярних реформ у країнах із перехідною або початковою фазою ринкової економіки потрібний, на думку експертів Всесвітнього банку, високий ступінь соціальної згуртованості суспільства (social cohesion) [4]. Таким терміном соціологи та економісти називають стан, при якому група людей, що визначаються географічними межами (регіон, країна), демонструє здатність до співпраці, а це у свою чергу створює можливості для позитивних змін у суспільстві.

Таким чином, політична культура в умовах сьогодення повинна виконувати інтегруючу або інтегративну функцію, об'єднувати людей задля досягнення спільної, суспільно значущої мети. Політична культура в умовах глобалізації вже не полягає у беззастережній відданості тій чи іншій ідеології, її місія стала тепер значно важливішою. Лідери покликані заряджати суспільство новими і прогресивними ідеями, які відповідають потребам часу.

Однак індекс якості політичних інститутів України є одним із найнижчих у світі – 97 місце [4]. Напрошується висновок, що основним фактором, який робить нашу країну неконкурентоспроможною в сьогоденньому глобальному світі, є низька якість політикума, який критично відстає за своїм баченням розвитку суспільства від потреб часу, та відповідно низька якість громадянських інституцій.

Якість політичного лідерства, наявність генерованої ним національної ідеї є важливою умовою формування соціальної згуртованості. Разом з тим більшість політичної еліти, причому різних політичних таборів, належить до так званого "застійного покоління", свідомість якого сформована під впливом соціально-психологічної атмосфери, що панувала в радянському суспільстві у брежнєвську епоху. Для їхньої свідомості характерне скептичне, а часто і цинічне ставлення до моральних цінностей, переконання у "неможливості" чи "нераціональності" альтруїзму, виразно індивідуалістична мотивація поведінки, схильність і звичка говорити одне, а робити зовсім інше. Врешті, вітчизняне суспільство постійно переконується, як насправді політична еліта переймається долею країни і народу, чим вона займається і які цілі переслідує. Стрімке падіння рейтингів довіри до вчора ще надзвичайно популярних політиків переконливо про це свідчить [5].

Очевидно, що надії суспільства дедалі більше пов'язуються з молодією генерацією, так званим "поколінням трансформаційного періоду", чия соціалізація припала на період перебудови, розпаду СРСР, незалежної України. Соціологи стверджують, що це перше покоління, у середовищі якого домінують цінності, характерні для демократичного суспільства, причому ці цінності поєднуються з вірою в те, що їх можна буде втілити у реальному житті [5]. Позаяк ця молодь ще не набула реальної політичної чи економічної ваги, то у владі й бізнесі домінують представники покоління, соціалізованого в епоху застою, свідомості якого притаманна аномічність. Аномічність свідомості полягає у скептичному ставленні людини до соціальних, у тому числі моральних, норм. У результаті для сучасної політичної еліти характерний цинізм, сутність якого – байдужість до проблем інших людей, відмова від принципів людської солідарності чи обмеження дії цього принципу "своєю" соціальною групою.

Для вирішення своїх егоцентристських задач така еліта часто залучає соціально і політично незрілу молодь. Роздмухування ворожості між Заходом і Сходом, спекуляції на мовному питанні, міжетнічних відносинах – це лише деякі з інструментів негативного, зобмучуючого впливу на молодь. Міжетнічні відносини загострюються, коли знижується рівень життя, адже людям притаманний пошук винних. Дослідження Київського міжнародного інституту соціології, які здійснювалися протягом 1994 – 2004 років, засвідчили зростання рівня ксенофобії в суспільстві. Ксенофобські настрої взагалі унеможливають визнання наявності політичної культури суспільства, у кращому випадку така культура має від'ємні показники. Окрім того, ксенофобії притаманний гала-ефект – погіршення ставлення до однієї етнічної групи тягне за собою погіршення ставлення до всіх інших, виключаючи свою. Дослідники згаданого інституту розраховували за шкалою Богардуса середній показник ставлення населення в цілому до етнічних груп, або показник соціальної дистанції [6].

Табл. Динаміка індексу соціальної дистанції з 1994 по 2004 рік

Етнічна група	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Українці україномовні	1,7	1,72	2,03	2,27	1,84	1,77	2,07	2,01	2,06	1,95	2,20
Українці російськомовні	1,78	1,84	2,06	2,34	1,98	1,99	2,32	2,16	2,24	2,12	2,21
Росіяни	1,95	2,06	2,45	2,55	2,29	2,24	2,5	2,14	2,4	2,44	2,48
Білоруси	2,32	2,49	3,05	3,18	3,07	2,96	3,15	2,94	3,17	3,23	3,40
Євреї	3,64	3,74	3,89	3,91	4,01	3,88	4,10	3,95	4,13	4,34	4,29
Американці	3,68	3,76	4,04	4,03	4,24	4,17	4,35	4,09	4,64	4,79	5,02
Канадці	3,69	3,73	4,13	4,06	4,31	4,25	4,46	4,27	4,37	4,58	4,92
Поляки	3,85	3,84	4,16	4,23	4,45	4,45	4,45	4,05	4,66	4,37	4,50
Французи	3,90	4,01	4,31	4,34	4,56	4,37	4,62	4,42	4,73	4,66	5,03
Німці	4,03	3,92	4,39	4,30	4,67	4,46	4,68	4,39	4,56	4,61	4,93
Румуни	4,27	4,4	4,38	4,51	4,72	4,51	5,02	4,77	4,94	4,91	4,98
Негри	4,92	5,04	4,96	4,94	5,22	5,17	5,45	5,22	5,43	5,54	5,47
Цигани	5,15	5,14	5,15	5,35	5,45	5,48	5,61	5,43	5,72	5,89	5,70
Індекс ксенофобії	3,45	3,51	3,77	3,85	3,91	3,82	4,06	3,83	4,08	4,11	4,24
Слов'янська нетерпимість	1,94	2,03	2,40	2,59	2,30	2,24	2,51	2,31	2,47	2,44	2,57
Неслов'янська нетерпимість	4,12	4,18	4,38	4,41	4,63	4,53	4,75	4,51	4,80	4,85	4,98

Згідно з даними КМІС перманентні процеси виборів негативно відобразились на міжетнічних відносинах. Пропаганда була спрямована на розкол між західною і східною частинами України, тобто фактично між україномовними українцями і російськомовними українцями та росіянами. У цілому рівень ксенофобії або етнічної нетерпимості за час дослідження об'єктивно зріс: у період будь-яких виборів міжетнічні відносини загострюються, позаяк знаходяться політичні сили, які шукають свою "нішу міжетнічної ворожості", свої цільові групи, протиставляючи їх іншим і тим самим створюючи конфлікти [6]. Тут можна згадати активну діяльність Української консервативної партії, гасла і програма якої містять у собі прямі заклики до ворожих дій тосовно представників нетитульної нації. Слід зазначити, що політична культура розвинених країн давно відкинула терміни "національна меншина" та "етнічна меншина". Вважається, що вони принижують честь і достоїнство людей. Наразі використовуються терміни "етнічна група", "мовна меншина", і саме вони містяться у Європейській хартії регіональних мов і мовних меншин. Однак впровадження положень Хартії наштовхнулося в Україні на непередбачувані перешкоди, які створюються в основному штучно.

Культура мови – це надзвичайно тонкий індикатор загальної і політичної культури кожної держави, кожного суспільства, кожної людини. Останнім часом загострення політичних дискусій досягало пікових моментів, і культура політичної еліти часто виходила за цивілізовані межі пристойності. Однак відомо, що культура політикума обумовлює функціонування політичної культури суспільства, особливо молоді, враховуючи її максималізм і соціально невизначений статус. Це робить молоде покоління особливо вразливим до зовнішнього ідеологічного впливу, та ще й підкріпленого нестабільною економічною ситуацією, нерівномірністю доступу до соціальних благ, невиконанням конституційних прав і свобод людини.

Українцям притаманні риси і західної, і східної цивілізацій. Цю базову ознаку обов'язково потрібно враховувати у формуванні громадянського суспільства. Ще одна вагома ознака полягає в тому, що родовим архетипом українців є їхня здатність до самоорганізації та боротьби за свої конкретні інтереси. Для того, щоб держава працювала ефективно, потрібні розвинені системи науки, освіти, охорони здоров'я, соціальної забезпеченості людей похилого віку, інвалідів, безробітних. Терміново потрібні конкретні, реально діючі молодіжні програми, які б створили рівні умови доступу до освіти, придбання житла, розвитку професійної кар'єри молоді.

Україна повинна стати соціально конкурентоспроможною, досягти більш збалансованих і гармонійних відносин не тільки між різними регіонами, а й між різними верствами населення. Зараз ні мова, ні культура, ні прагнення до загальнолюдських цінностей у державі, на жаль, не стали мобілізуючою силою. Тим не менше, притаманне молоді прагнення до справедливості, порядності, добробуту, політичним, економічним і соціальним успіхам – іншими словами, до конкурентоспроможності країни, може стати справді об'єднуючою ланкою розвитку суспільства. Саме молоді належить провідна роль у процесі вітчизняного націотворення, у забезпеченні взаємопроникнення і взаємодії двох сфер людського суспільного життя – культурної і політичної.

Джерельні приписи

1. Ревенко Андрей. Почему Украина оказалась на 78-м месте в мировом индексе человеческого развития // Зеркало недели. – 2005. – №37. – С. 11.
2. Загоруйко Юлия. Всемирный форум в Давосе... Украина конкурентоспособная //Зеркало недели. – 2006. – №4. – С. 7.

3. Гаврилишин Борис. Национальная идея, утопия или возможность? Украина конкурентоспособная // Зеркало недели. – 2006. – № 5. – С. 12.
4. Полунеев Юрий. Обнищание политикума как фактор конкурентоспособности страны. Украина конкурентоспособная // Зеркало недели. – 2005. – №39. – С.8.
5. Боднар Надія. Україна: нова проти старої // Експрес. – 2006. – № 55, 11-18 травня.- С.13.
6. Ксенофобия – испытание чужим. Градус // Зеркало недели. – 2005. – № 38. – С.20.

Борис Забута, доцент кафедри культурології
РДГУ, заслужений працівник культури України

МОЛОДЬ У ПРОЦЕСІ РОЗБУДОВИ „СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ”

Суспільство знань (Knowledge society, К-суспільство) стрімко завойовує світ. Масове виробництво і розповсюдження знань обіцяють за історично короткий відрізок часу змінити його, і, ймовірно, це відбудеться протягом життя декількох поколінь. Бурхливий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій як потужних інструментів для роботи з інформацією і знаннями суттєво прискорює ці зміни. Саме тому на ранніх стадіях становлення К-суспільства надзвичайно важливим стає формування правильного бачення місця і ролі України у глобалізованому суспільстві, заснованому на знаннях та ефективній політиці досягнення намічених цілей у найближчій та довгостроковій перспективі.

Усі типи суспільств, які еволюційно приходили на зміну одне одному протягом історії людства, характеризувалися створенням і використанням нових знань для забезпечення власного розвитку. З 80 – 90 років минулого століття у цьому процесі відбулися якісні зміни. Людство оволоділо засобами переведення інформації у цифрову форму, створило величезні сховища для її зберігання (бази даних і бази знань), засвоїло передачу її на відстані за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій і глобальної комп’ютерної мережі Інтернет. Це у свою чергу призвело до принципово нової взаємодії між людьми.

Поступово, починаючи із другої половини 90-х років минулого століття, інформація стала відігравати роль товару, який можна купувати і продавати. Разом із тим вона ще не стала достатнім знанням для гармонійного розвитку суспільства, а тільки оброблялась перед використанням, слугуючи свого роду сировиною для прийняття тих чи інших рішень, виконання тих чи інших дій. Суспільство такого типу отримало назву інформаційного, головним виміром якого став технологічний.

При цьому спостерігалось збільшення розриву між багатими країнами та іншим світом, між різними верствами населення всередині країн – багатими і бідними, молодими і людьми похилого віку, здоровими та інвалідами тощо. Цей розрив виявляється у формі трьох видів нерівності – економічної, цифрової та нерівності знань. Виникає гостра необхідність у розробці й виконанні чітких правил, які б стали політичними та економічними інструментами розвитку суспільства для добробуту людей, забезпечували необхідну якість і безпеку їхнього життя, а не сприяли б скороченню цих фундаментальних цінностей. Концепція формування суспільства нового типу з’явилася на зламі століть, коли інформація стала набувати якісно нової форми – гармонізованих знань. Ця форма суспільства дозволила людині перейти до масового виробництва нових знань із використанням потужних інструментів, якими є інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), і отримала назву суспільства, заснованого на знаннях, або К-суспільства.

Для визначення якісної і кількісної характеристик стану К-суспільства використовують індекс К-суспільства – Ік. Він синтетичний і визначається трьома головними вимірами:

- індексом інтелектуальних активів суспільства (Ііа), який формується за допомогою таких індикаторів, як повний термін шкільного навчання в країні; кількість молоді до 15 років, яка здобуває освіту; рівень надання населенню інформації за допомогою ІКТ і преси – зокрема Інтернету, телефонного зв’язку, газет і журналів;
- індексом перспективності розвитку суспільства (Іпр), який визначається державними витратами на охорону здоров’я, на науково-дослідний та інноваційний розвиток, зниженням витрат на оборону, кількістю дітей на одного вчителя, рівнем свободи від корупції;
- індексом якості розвитку суспільства (Ікр), який характеризує якість і безпеку життя шляхом урахування таких факторів, як рівень дитячої смертності (цей індикатор відображає бідність і маргіналізацію суспільства), нерівність у розподілі соціальних і матеріальних благ між громадянами суспільства, співвідношення екологічно захищеної території до загальної території країни, кількість викидів вуглекислого газу на душу населення.

Як бачимо, при визначенні індексу К-суспільства найбільша питома вага припадає на дослідження такого сегмента населення країни, як молодь. Слід зазначити, що показник грамотності важливий для країн, що розвиваються, тоді як для розвинених країн він давно втратив свою актуальність і навіть не включається у програми національних переписів населення. Натомість, у розвинених країнах спостерігається тенденція зростаючого рівня здобуття другої – третьої вищої освіти дипломованими спеціалістами.

ООН визначила 45 найкращих країн світу із 191 члена цієї організації за індексом розвитку К-суспільства станом на кінець 2005 року. Найвищий рейтинг мають п’ять країн – Швеція, Данія, Норвегія, Швейцарія, Фінляндія (Європа-5). Відомі показники порівняння України з Європою-5 за головними вимірами суспільства, заснованого на знаннях [2]:

ЗМІСТ

<i>Руслан Постолюкський. Вітальне слово</i>	3
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
<i>Владислав Вербець. Демократизація та гуманізація освіти: проблеми та перспективи</i>	5
<i>Петро Давидюк. Проблеми соціокультурного розвитку Рівненщини</i>	6
<i>Петро Кралюк. Проблеми педагогіки в контексті сучасних комунікаційних реалій</i>	7
<i>В'ячеслав Демченко. Особливості розвитку творчих здібностей молоді</i>	10
<i>Лариса Климаська. Потенціал креативності PR-спеціаліста</i>	12
<i>Владислав Вербець. Соціальна ідентифікація студентської молоді: проблеми та перспективи формування</i>	16
СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ	
СЕКЦІЯ І. ДУХОВНО-ТВОРЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	
<i>Оксана Назарук. Соціальний досвід молодої людини як передумова реалізації соціального потенціалу</i>	19
<i>Лідія Мацевко-Бекерська. Дитяча література як засіб підготовки фахового педагога</i>	23
<i>Ольга Безкоровайна. Виховання духовної культури особистості студента засобами соціально-ціннісної діяльності</i>	25
<i>Вікторія Вронська. Інноваційно-інформаційні та педагогічні технології у ВНЗ: проблеми ефективності та перспективи розвитку</i>	31
<i>Алла Фрідріх. Формування національної самосвідомості як основа розвитку духовного світу особистості</i>	33
<i>Тетяна Герасименко. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка</i>	35
<i>Марина Малиняк. Психологічні передумови формування художньої творчості студентів</i>	37
<i>Світлана Волошина. Професійна кар'єра молодої людини – шляхи і методи її формування, умови реалізації</i>	39
<i>Наталія Тимошук. Духовно-моральне становлення молоді в умовах особистісно орієнтованого виховання</i>	40
<i>Тетяна Ціпан. Формування морально-духовних цінностей підлітків в умовах дитячо-юнацьких об'єднань</i>	44
<i>Мирослава Якимчук. Формування культури духовності в обдарованій особистості студента як соціально-педагогічна проблема</i>	47
СЕКЦІЯ ІІ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
<i>Олена Іщенко, Людмила Овсянкіна. Особливості формування моральних цінностей сучасної студентської молоді</i>	50
<i>Світлана Щудло. Якісна освіта як чинник адаптації молоді на ринку праці</i>	52
<i>Тетяна Потапчук. Духовний розвиток сучасної молоді: спроба теоретичного осмислення</i>	54
<i>Алла Кочубей. Духовно-моральне виховання студентів засобами народознавства</i>	56
<i>Людмила Сокурянська. Ціннісний вимір пострадянського студентства: теоретичні підходи та емпіричні результати</i>	60
<i>Олег Бойко. Дидактична технологія формування у майбутніх офіцерів готовності до реалізації управлінських функцій</i>	65
<i>Лариса Ковальчук. Організація педагогічної практики студентів класичного університету: компетентнісний підхід</i>	69
<i>Орися Ковальчук. Тестовий контроль у системі діагностування знань, умінь і навичок студентів</i>	73
<i>Олександра Максимець. Організація професійно-зорієнтованої поза аудиторної роботи студентів на базі навчального лабораторно-виробничого комплексу інституту</i>	76
<i>Марта Максимець. Педагогічна практика студентів факультету іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: реалії, проблеми, перспективи</i>	79
<i>Олександра Праць. Моральні засади правової культури майбутнього вчителя</i>	81
<i>Уляна Гуменюк. Ірраціональні переконання людини як бар'єр на шляху реалізації її духовно-творчого потенціалу</i>	83
<i>Євгеній Власов. Передумови формування навчального репертуару для студентів класу фортепіано музично-педагогічного факультету</i>	86
<i>Олена Никон. Психолого-педагогічні умови активізації творчої діяльності студента</i>	89
<i>Олена Попчук. Навчально-виховний процес як фактор формування професійної культури майбутніх фахівців</i>	92
<i>Наталія Грицай. Формування творчого потенціалу студентів під час проведення позакласної роботи в загальноосвітній школі</i>	96
<i>Галина Кардаш. Теоретично – методичні засади формування морально-етичного потенціалу студентської молоді</i>	98
<i>Олена Шершньова. Історико-культурний туризм в малих містах України як чинник формування національної гідності української молоді</i>	102
<i>Наталія Семенова. Роль особистісного самовизначення та ідентичності у формуванні сучасної гармонійно розвиненої особистості</i>	105
<i>Вікторія Юрченко, Тетяна Свердлова. До проблеми розвитку духовно-творчого потенціалу студентської молоді</i>	107

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ХОРЕОГРАФІЇ «ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА-ХОРЕОГРАФА»

<i>Ірина Аксьонова.</i> Формування творчої особистості в хореографічному колективі	110
<i>Володимир Гордєєв.</i> Танець як феномен духовності традиційної української народної обрядової культури.....	114
<i>Ольга Гордєєва.</i> Дитячий хореографічний колектив та його роль у гармонійному розвитку дитини	116
<i>Роксана Горбачук.</i> Просторові дослідження в галузі сучасного хореографічного мистецтва.....	119
<i>Тетяна Лобан.</i> Вплив хореографів-новаторів джаз-модерн танцю на формування світогляду сучасного студента.....	120
<i>Лариса Волощина.</i> Альтернативні методики при викладанні хореографії у ВНЗ.....	122
<i>Ілона Легка.</i> Репертуар аматорського танцювального колективу як засіб виховання молоді	124
<i>Вікторія Кравчук.</i> Духовно-творчий потенціал хореографічного мистецтва: пошуки та перспективи	126
<i>Наталія Сагаль.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури.....	128
<i>Поліна Шеховцова.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури Рівненщини	130
<i>Ірина Іванчук.</i> Історія розвитку танцю модерн У США.....	133
<i>Наталія Маткова.</i> Особливості виконання народно-сценічних танців України.....	135

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ТЕАТРАЛЬНОЇ РЕЖИСУРИ «ФЕНОМЕН ДУХОВНОСТІ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТУРГІВ»

<i>Юрій Мельничук.</i> Роль навчального репертуару в процесі формування духовно-творчого потенціалу студентів акторської та режисерської спеціалізації	138
<i>Володимир Богатириков.</i> Духовна культура режисера у формуванні та реалізації задуму вистави	139
<i>Олексій Заворотній.</i> Сучасний театр, як діамант, повинен сяяти неповторними гранями.....	141
<i>Світлана Хабурська.</i> Навчальна вистава як засіб професійного та духовного зростання майбутніх режисерів драматичного театру	144
<i>Лариса Степанець.</i> Театралізоване масове дійство як фактор зростання морально-естетичного потенціалу студентської молоді	147
<i>Георгій Вовк.</i> Особливості особистісного самовизначення старшокласників у процесі театральної творчості.....	150
<i>Михайло Журавель.</i> Вплив духовного змісту трагедії на емоційну культуру глядача.....	152

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА «ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО ПОЛІССЯ: ВИТОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

<i>Олександр Старук.</i> Деякі аспекти формування духовної культури української молоді.....	154
<i>Любов Крайлюк.</i> Творча спадщина Ніла Хасевича у контексті морально-етичного та патріотичного виховання студентської молоді	157
<i>Ірина Локишук.</i> Збереження та розвиток традиційного серпанкового ткацтва села Крупове – передумова для вдосконалення і збагачення творчих здібностей молоді	159
<i>Ольга Чернюшок.</i> Художньо-педагогічна спадщина Г. Косміади – погляд сучасності.....	162
<i>Олег Городецький.</i> Композиційна робота з ілюстрацією як умова розвитку творчої особистості студента	164
<i>Тамара Забута.</i> Політична культура молоді як фактор конкурентоспроможності країни	168
<i>Борис Забута.</i> Молодь у процесі розбудови „Суспільства знань”	170
<i>Марія Вакульчук.</i> Формування духовної культури студентської молоді засобами благодатного слова.....	172
<i>Лариса Костюк.</i> Окремі аспекти викладання навчальної дисципліни «Культурологія» в умовах інтеграції освітніх систем вищої школи України у європейський простір	175
<i>Маргарита Вдовенко.</i> Проблема „східної” та „західної” двомовності серед студентської молоді у контексті сучасного розвитку України.....	178

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР «ДУХОВНІСТЬ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ»

<i>Марія Вербець.</i> Соціальні та морально-етичні орієнтири у формуванні світогляду молоді	180
<i>Майя Корнійчук.</i> Електронні ресурси – нова модель організації бібліотечно-інформаційного обслуговування студентської молоді	181
<i>Людмила Мартинюк.</i> Бібліотека, як один з духовних ресурсів суспільства	183
<i>Сергій Кравченко.</i> Читацькі інтереси сучасної молоді в контексті її духовного розвитку	184
<i>Марина Портянко.</i> Принцип багатоаспектності у формуванні фондів бібліотек на допомогу духовному розвитку молоді.....	187
<i>Ніна Тивончук.</i> Літературне краєзнавство як чинник формування духовності молоді та збереження культурної спадщини краю.....	188
<i>Тамара Саркіянс.</i> Формування у молоді громадянської позиції, національної самосвідомості, культури і духовності засобами бібліотечного впливу	190
<i>Марія Третяк.</i> Періодичні видання в структурі читання молоді.....	192
<i>Віра Цицюра.</i> Виставкова діяльність бібліотеки як чинник творчої реалізації студентської молоді.....	193
<i>Валентина Дамецька.</i> Формування екологічної культури як складової духовного становлення підростаючого покоління	195
<i>Ольга Загиней.</i> Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління засобами української літератури.....	196
<i>Раїса Щербан.</i> Бібліотеки на допомогу реалізації екоетичного імперативу	198

Наукове видання

«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»

Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції

18-20 травня 2006 року

Редакційна колегія:

Руслан Постолюк – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробійов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Комп'ютерна верстка та макет – **Вікторія Кравчук**

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографічний. Ум. друк арк. 26,83. Наклад 100 прим. Зам № 14/1

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, вул. С. Бандери, 12

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

ISBN 966-7631-96-1

УДК 379.82

ББК 74.58+8840